

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 207/22

Luxemburg, 19 december 2022

Naar aanleiding van zijn 70e verjaardag geeft het Hof een aantal van zijn gebouwen een nieuwe naam

De gebouwen in kwestie dragen voortaan de namen Comenius, Montesquieu, Rocca en Themis, als eerbetoon aan de waarden die worden beschermd door het Hof van Justitie en het Gerecht.

De Torens A, B en C van het Hof heten voortaan respectievelijk Comenius, Montesquieu en Rocca.

Naar aanleiding van zijn 70e verjaardag heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie besloten om officieel nieuwe namen te geven aan de meest recente delen van zijn gebouwencomplex die tot nog toe werden aangeduid met letters. De Torens A, B en C en Annexe C heten voortaan respectievelijk Comenius, Montesquieu, Rocca en Thémis.

Sinds zijn vestiging op het plateau van Kirchberg aan het begin van de jaren 1970 heeft het Hof meerdere uitbreidingen gekend. Deze uitbreidingen zijn te verklaren door de opeenvolgende toetredingen van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie en door de oprichting – in 1989 – van een tweede rechterlijke instantie, het Gerecht, dat tegenwoordig twee rechters per lidstaat telt.

De eerste inhuldiging van een gebouw van het Hof was dat van het oorspronkelijke Paleis in 1973. Sindsdien zijn de gebouwen meermaals uitgebreid, met de eerste drie extensies in de jaren 1980 en 1990, en vervolgens met de Anneau (ring), de Galerij en de Torens A en B in 2008. Een vijfde uitbreiding, Toren C, vervulde het architecturale geheel in 2019, waardoor al het personeel van de instelling kan werken op een en dezelfde locatie. In 1990 wordt Annexe A van het Paleis omgedoopt tot **Erasmus**, die wordt beschouwd als de eerste Europeaan en die ertoe bijdroeg culturen te verenigen rond humanistische idealen. In 1992 krijgt Annexe B de naam **Thomas More**,

om de gedachtenis te eren van deze grote Europese humanist en om eer te bewijzen aan zijn integriteit en aan de kracht van zijn opvattingen die gericht zijn tegen elke aantasting van de vrijheden.

Het Hof gaat vandaag door met het benoemen van zijn gebouwen onder verwijzing naar de waarden die het verdedigt in zijn rechtspraak en – meer in het algemeen – als Europese instelling. Volgens de president van het Hof van Justitie van de Europese Unie, Koen Lenaerts, „hebben de gekozen namen tot doel de geschiedenis van Europa en van justitie te eren”. „Wij wilden tevens kiezen voor persoonlijkheden die behoorden tot de eerste verdedigers van de waarden die worden beschermd door de rechtspraak van het Hof van Justitie en het Gerecht, zoals democratie, de rechtsstaat, respect voor diversiteit, waaronder meertaligheid, gelijke toegang tot kennis en – in bredere zin – gelijke kansen en sociale rechtvaardigheid.”

Toren A krijgt de naam **Comenius**. De filosoof en pedagoog Jan Amos Komenský (1592-1670), „Comenius” genoemd, was de eerste verdediger van universeel onderwijs. Omdat hij ervan overtuigd was dat opwaartse sociale mobiliteit veeleer de vrucht van onderwijs dan van afkomst behoorde te zijn, streed hij voor gelijke kansen en onderwijs voor allen ongeacht rijkdom, religie of geslacht. Comenius, die wordt voorgesteld als de vader van het moderne onderwijs, bracht tevens een omwenteling teweeg in de methoden voor het onderwijs in talen en meer bepaald het Latijn, destijds de taal van de kennis, om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk mensen deze taal aanleerden. Zijn handboeken, die in een vijftiental talen werden vertaald, waren meer dan een eeuw lang de meest gebruikte schoolhandboeken in Europa, wat bijdroeg tot de uitstraling van meertaligheid als sleutel tot kennis.

Door eer te bewijzen aan Comenius, die Europa doorkruiste om een opener en meer egalitair talenonderwijs te bevorderen, beklemtoont het Hof van Justitie van de Europese Unie de waarden van de meertaligheid en eert het de mensen die elke dag bijdragen aan de verdediging van de taalkundige rijkdom van Europa.

Montesquieu wordt de naam van **toren B**. Charles-Louis de Secondat de la Brède, baron de Montesquieu (1689-1755), was advocaat, rechter en schrijver. Hij is vermaard wegens zijn werk *De l'esprit des lois*, dat in 1748 werd gepubliceerd nadat hij meerdere jaren had gereisd in Europa en tijdens zijn reizen de politieke systemen, de economie, het klimaat, de geschiedenis en de zeden had bestudeerd van de landen waar hij verbleef. Montesquieu, die om die reden niet alleen wordt beschouwd als een van de eerste beoefenaren van de rechtsvergelijking maar ook als een voorloper van de moderne sociologie, kwam op voor een nieuwe verdeling van de staatsmachten, die op zowel de scheiding als de onderlinge afhankelijkheid van deze machten berust teneinde te zorgen voor een evenwicht tussen de verschillende machten. Aldus legde hij de grondslagen van het beginsel van de scheiding der machten, dat tot op heden nog altijd wordt beschouwd als de hoeksteen van elk democratisch bestel.

Door de keuze voor Montesquieu, wiens denken heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, herinnert het Hof van Justitie van de Europese Unie aan de gemeenschappelijke waarden van de lidstaten, die bepalend zijn voor de identiteit zelf van de Unie als autonome rechtsorde.

Toren C heet voortaan **Rocca**. Giustina Rocca wordt beschouwd als de eerste vrouwelijke advocaat in de geschiedenis. Haar naam ging de geschiedenis in dankzij een arbitraal vonnis dat op 8 april 1500 werd gewezen in het kader van een geding dat haar ter beslissing was voorgelegd. Aan het hof van de Venetiaanse gouverneur van Trani sprak Rocca haar vonnis uit in de volkstaal – en niet, zoals in die tijd gebruikelijk was, in het Latijn – opdat het publiek dat de uitspraak kwam bijwonen deze kon begrijpen. Vervolgens riep ze de verliezende partij op om haar het gebruikelijke honorarium te betalen, waarmee ze, in een tijd waarin vrouwen geen toegang hadden tot het onderwijs of juridische beroepen, liet zien dat ze op gelijke voet wenste te worden behandeld als mannen die dergelijke privileges genoten.

Door zijn hoogste toren naar Giustina Rocca te noemen, herinnert het Hof van Justitie van de Europese Unie aan het belang dat het hecht aan de toegankelijkheid van recht en rechtspleging voor iedereen, en bevestigt het in navolging van zijn eigen rechtspraak opnieuw zijn inzet voor gelijke kansen.

Annexe C ten slotte krijgt de naam **Themis**. Themis, die de dochter was van Ouranos en Gaia (die respectievelijk de hemel en de aarde voorstellen), wordt in de Griekse mythologie beschouwd als de godin van de gerechtigheid. Als echtgenote en raadgeefster van Zeus, zit zij aan zijn rechterhand en draagt zij bij tot de handhaving van de gevestigde orde. Als allegorie van de immanente rechtvaardigheid wordt Themis doorgaans voorgesteld met haar attributen, namelijk de weegschaal en het zwaard, soms ook nog met een blinddoek om als teken van onpartijdigheid. De weegschaal, die symbool staat voor de sociale orde, het evenwicht en de harmonie, contrasteert met het zwaard, dat het oordeel en het gezag van het gerecht voorstelt en dat aan rechterlijke beslissingen uitvoerbare kracht verleent dankzij zijn tweesnijdend lemmet, dat elke partij kan bestraffen. Aldus is Themis het universele symbool van justitie geworden. De keuze voor de naam „Thémis” is een reminiscentie aan de beslissing van de eerste leden van het Hof, die inspiratie putten uit hun gemeenschappelijke culturele tradities toen zij er in 1952 voor kozen om de weegschaal en het zwaard van Themis op te nemen in het logo van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS).

De in 1992 gebouwde Annexe C huisvest het Gerecht en heet voortaan Thémis.

In de verschillende delen van het gebouwencomplex zijn plaquettes geplaatst, zodat het publiek kan vernemen welke beweegredenen hebben geleid tot de keuze voor de nieuwe benamingen. Zij werden in aanwezigheid van het personeel van de instelling onthuld tijdens een ceremonie die werd geopend met een toespraak van Koen Lenaerts, de president van het Hof.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Volg ons!

